

عنوان مقاله:

آثار و کارکردهای وجدان اخلاقی با نگاهی بر بحار الانوار علامه مجلسی

محل انتشار:

چهارمین همایش ملی اخلاق و آداب زندگی (سال: 1393)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

عین اله خادمی - دانشیار دانشگاه تربیت دبیر شهید رجایی

علی قنواتی - دانشجوی کارشناسی ارشد فلسفه و حکمت اسلامی دانشگاه شهید رجایی

خلاصه مقاله:

از وجدان اخلاقی به عنوان پیامبر باطنی که انسان را به کارهای نیک و شایسته رهنمون می کند و از کارهای بد و پلید برحذر می دارد یاد می شود. از روایات موجود در باب وجدان اخلاقی می توان آثار و کارکردهای متعددی برای این نیروی درونی استخراج کرد. با کنکاشی در نصوص (قرآن و حدیث) می توان اساساً به نقش این قوه به عنوان یک معیار برای افعال اخلاقی اشاره کرده و از کارکردهای آن در ارتباط با افعالی همچون احساسات و عواطف، اثبات وجود خدا، بعد نظارتی بر افعال انسان ها و همچنین نقش آن در کنترل غرایز پرده برداشت. از دیگر آثار آن می توان به تهدید قبل از عمل، جلوگیری در حین عمل و ملامت و سرزنش بعد از عمل (در کارهای بد) و تشویق قبل از عمل و ترغیب در حین عمل و تحسین بعد از عمل (در کارهای خوب) نیز اشاره کرد. بدیهی است وجدان اخلاقی در موارد مختلف نقش های مختلفی را ایفا می کند اما در جایی که عاطفه می میرد و اسب چموش غریزه رم می کند و ... در یک کلام ندای وجدان شنیده نمی شود خاصیت مثبت و سازنده خود را از دست می دهد و این همان نقطه ای است که از آن به مرگ وجدان اخلاقی تعبیر می شود.

کلمات کلیدی:

وجدان اخلاقی، فعل اخلاقی، نفس لوا مه، کارکردهای وجدان اخلاقی، معیار فعل اخلاقی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/423466>

